

„Bojovali za nás, my se staráme o ně!“

VETERÁN

7/2016

Zpravodaj projektu ČsOL Péče o válečné veterány

Blahopřejeme Aloisi Dubcovi

Srdečně blahopřejeme bývalému příslušníku RAF, plukovníku ve výslužbě **Aloisi Dubcovi** k udělení vysokého státního vyznamenání. V pátek 28. října letošního roku mu prezident republiky za zvláště vynikající zásluhy ve prospěch České republiky a za bojovou činnost propůjčil Řád Bílého Lva II. třídy.

Vyznamenaný je platným a aktivním členem ČsOL. Přes svůj vysoký věk se stále účastní společných akcí. Spolu s ostatními válečnými veterány se zúčastnil oslav státního svátku 28. října 2016 na Vítkově.

Z OBSAHU

Poslední rozloučení s těmi, 2
kdo opustili naše řady

Blahopřání 3
naším jubilantům

Slavnostní setkání 3
Historické skupiny
1. čs. partyzánské brigády
Jana Žižky ve Vsetíně

Za co platí Evropa 4

Aktuální zamýšlení válečného veterána RNDr. Borise Valníčka

Zemřel válečný veterán Bedřich Opočenský

Ve věku 92 let zemřel 29. října po dlouhé nemoci válečný veterán **Bedřich Opočenský**.

V listopadu měl být při příležitosti Dne veteránů na návrh ministra obrany **Martina Stropnického** povýšen do hodnosti

brigádního generála ve výslužbě. „Bohužel, osud byl rychlejší. Čest jeho památce,“ uvedl k tomu ministr Stropnický na sociální síti.

Bedřich Opočenský se narodil v Českém Boratíně ve Volyni na dnešním území Ukrajiny. Během německé okupace Volyně po roce 1941 se přidal k protinacistickému odboji v organizaci Blaník.

V roce 1944 se jako dobrovolník přihlásil do československého zahraničního vojska. Nastoupil výcvik pro řidiče tanku, následně absolvoval výcvik pro velitele tanku. Bojoval v karpatsko-dukelské operaci, jaslenské operaci a ostravsko-opavské operaci.

Poslední rozloučení s Bedřichem Opočenským s vojenskými poctami se uskutečnilo v Chotíněvsi.

Rozloučení se Stanislavem Hněličkou

Ve věku 94 let zemřel 4. listopadu v liberecké nemocnici válečný veterán, brigádní generál v. v. **Stanislav Hnělička**.

Narodil se v Liberci v roce 1922. Roku 1941 se stal vojákem 11. pěšího praporu – Východního, československé zahraniční armády, která se formovala v Egyptě. Po skončení bojů u Tobruku byl převelen do Británie, kde byl zařazen do nově formované obrněné brigády, se

kterou se po vylodění v Normandii zúčastnil bojů u Dunkerque a v západní Belgii s 2. tankovým sborem.

Jako sedmadvacetiletý skončil v komunistickém vězení. Jako sedmdesátiletý nechal vyrobit za svých

27 tisíc korun nový pomník československým vojákům v muzeu Míru ve francouzském Caen.

V roce 2007 udělil prezident republiky Stanislavu Hněličkovi Řád Bílého lva. V roce 2008 vyšla kniha Byl jsem tobruckou krysou spisovatele **Jana Šebelky**, ve které se čtenář seznamuje s válečným veteránem formou rozhovoru.

Čest jeho památce!

Vzpomínka na posledního partyzána Carbonu Vladimíra Rajdu

Ing. Vladimír Rajda (1928–2016) byl posledním žijícím válečným veteránem partyzánské skupiny Carbon, která operovala zejména na Kyjovsku a Veselsku. Pomáhal v odboji svému otci, pracoval jako spojka partyzánů, účastnil se ukrývání leteckých shozů, sbíral peníze pro postižené rodiny, jejichž zejména otcové byli vezněni, či dokonce popraveni nacisty.

Mnoho ze získaných peněz posloužilo i k nákupu potravin pro nedaleký Internacní tábor pro Svatobořicích u Kyjova, kde zejména z počátku internace pomáhaly vězňům přežít útrapy tábora, kterým prošlo na 3500 internovaných.

Válečný veterán Vladimír Rajda v dalších letech pracoval v dřevozpracujícím průmyslu, ale i jako vědec zabývající se výzkumem dřevin. Jeho pozemské kroky se zastavily v nemocnici pro veterány v Olomouci. Poslední rozloučení se zesnulým se konalo v Kyjově na Hodonínsku.

jax

Blahopřání pro Imricha Gablecha

Válečný veterán generál **Imrich Gablech** oslavil 4. listopadu 101. narozeniny. Ministr obrany **Martin Stropnický** zveřejnil na sociální síti svou osobní gratulaci: „*Přeji mu pevné zdraví!*“

Imrich Gablech se narodil se 4. listopadu 1915 ve slovenské vsi Hrachoviště. Po vzniku Slovenského štátu uletěl s letadlem do Polska. Tam byl zatčen a obviněn ze špionáže. Téměř dva roky strávil v gulagu na Sibiři. Po napadení Sovětského svazu Německem byl propuštěn. Lodí se dostal do Velké Británie. Chtěl

opět létat, ale podlomené zdraví ho z kokpitu vyřadilo. Postupně se vypracoval na šéfa letové kontroly. Jeho husarským kouskem bylo bezchybné navedení na přistání stovky bombardérů vracejících se z boje během pouhé hodiny.

Po válce se vrátil do Československa. Nakrátko se stal velitelem letiště v Havlíčkově Brodě, musel však z armády odejít. Práci sehnal v pilníkárně, později pracoval v továrně na výrobu obvazového materiálu.

Imrich Gablech je držitelem řady vyznamenání a ocenění včetně Řádu Bílého lva za zásluhy o obranu a vynikající bojovou činnost. K upřímnému blahopřání se připojuje i redakce věstníku **Veterán**.

red.

Gratulace Marii Michajlovičové

Příslušnice 1. československého armádního sboru **Marie Michajlovičová** se dožívá 95 let. Narodila se na Volyni a jako spojařka byla účastníkem bojů na Dukle. Dnes žije v Kadani.

„*Prožila jsem krásný život,*“ vzpomíná válečná veteránka. „*Do armády jsem odešla přes odpor nevlastních rodičů. Dostala jsem se k tankové brigádě jako spojařka. Moje cesta válkou vedla přes Duklu až do Ostravy, kde skončila. Mládí jsem měla velice těžké. Dřela jsem na statku, který měl výměru přes 60 hektarů. Rodina nechtěla o mém nástupu do armády ani slyšet. Nikdy*

jsem nedoufala, že se dožiju tak požeňmaného věku. Každý den se snažím chodit na procházky. O mé stáří se stará dcera, která mi pomohla ukázat velký svět. Její zásluhou jsem byla v Řecku, Chorvatsku a Egyptě. Dnes si už nejezdím, zato si užívám stáří, vnoučat a zásluhou armády každoročně jezdím do lázní, které mi dělají

velice dobře. Chtěla bych ministerstvu a projektu Péče o válečné veterány poděkovat za péči.“

Ke krásnému životnímu jubileu Marii Michajlovičové srdečně gratulujeme.

Zaznamenal Pavel Skácel

Slavnostní setkání ve Vsetíně

V sobotu 15. října proběhlo ve Vsetíně slavnostní setkání Historické skupiny 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky k 72. výročí přechodu partyzánského oddílu ze slovenské obce Štiavnik na Moravu a na počest 70. výročí založení ČSBS.

Setkání se zúčastnilo více než 50 členů Historické skupiny (HS) a hostů. Z přímých účastníků odboje na Moravě a členů PBJŽ byli na setkání přítomni plk. v. v. **Jan Hronek**, nejmladší příslušník 1. čs. PBJŽ, vyznamena-

ný za odbojovou činnost prezidentem republiky; partyzán a čestný předseda HS plk. v. v. **Čestmír Smolka**, plk. v. v. **Oldřich Němeček**, **Zdeněk Jandora**, **Dana Milatová**, **Miroslava Kaštovská**, manželé **Kantorovi** (nedávno oslavili diamantovou svatbu; vážili cestu až z Třemešku na Šumpersku) a řada dalších. Účastníci se sjeli z celé republiky – z Tábora, Prahy, Břeclavi, Kyjova. Přijeli na Valašsko z míst, kam je po válce zavál osud. Srdce je stále táhne na místa, kde žili a bojo-

vali, kde nechali své kamarády.

Setkání řídil výkonný výbor HS v čele s pplk v. v. **Karlem Vaculíkem** – předsedou HS, společně s místopředsedy HS plk. v. v. **Janem Hronkem**

a **Miroslavem Mikulčákem**. Byla připomenuta činnost HS a její podíl na budování republiky od osvobození až po dnešek.

Karel Vaculík

Za co platí Evropa? Zamyšlení Borise Valníčka

Vybíráme z aktuálního zamyšlení válečného veterána **Borise Valníčka**, které poskytnul Parlamentním listům. Doktor věd Boris Valníček velmi úspěšně publikuje, vydal 150 odborných prací. V historických i geografických souvislostech popisuje důvody současného přílivu mas lidí do Evropy.

Asi se mnoho současníků dívá s podivením na to, co se odehrává na jihovýchodě a jihu od evropských zemí, a kladou si otázku, jak je to možné, že se masy obyvatel těchto zemí začaly dobývat do Evropy. Bohužel, podivení není na místě. Došlo prostě k situaci, k níž dojít muselo, především v důsledku předchozího vývoje. Když se podíváme do historie zemí Afriky, Blízkého i Dálného východu, pak musíme konstatovat, že současný stav je jen následek stavu minulého... V Africe byla ještě v r. 1957 rozloha kolonií 69 % kontinentu. Vliv koloniálních mocností tam zůstal dodnes... Stejně je tomu v zemích Blízkého východu a Asie. Tyto oblasti jsou dlouhodobě vystaveny územním sporům a místním válkám... V současnosti se

na tom nejvýznamněji podílí Syrie... Podobně je tomu v Iráku, Afghánistánu a v Saúdské Arábii... Rozdílná je situace Iránu... Je to v současnosti nejvíce konsolidovaný stát Blízkého východu.

Arabský svět (převážně islámský) představuje oblast téměř 400 milionů lidí v oblasti Blízkého východu a severní Afriky. Afrika – to je celý světadíl s asi 755 miliony lidí. Dohromady s Blízkým východem to je tedy 1,155 miliardy lidí. Evropa naproti tomu má asi 465 milionů obyvatel, výsledná bilance je pak zajímavá při porovnání hustoty obyvatelstva na 1 km²: v Evropě prakticky ve všech státech je to více než 100 osob na 1 km², zatímco v Africe je to 10–60 osob na 1 km²...

Je zřejmé, že Afrika a Blízký východ sloužily po dvě století jako levné a dostupné zdroje surovin, které se odtud čerpaly pro potřebu „civilizovaných“ zemí Evropy a Ameriky, při čemž za to dostávaly velice málo, někde téměř nic. Namísto výstavby škol, nemocnic, průmyslu se jejich bohatství jen rabovalo. Nelze se pak

divit, když tito lidé ve své prostotě srovnávají své životní podmínky s těmi v Evropě a USA, jak jsou jim prezentovány sdělovacími prostředky. Z toho plyne jejich touha a snaha docílit téhož, aniž by byli schopni si uvědomit, že cesta k tomu vede přes pilnou práci a vzdělání. Zabránit tlaku přistěhovalců z těchto zemí násilím je velice problematické. Jediná rozumná cesta k tomu je vytvoření organizace, která v popsanych oblastech bude provádět dlouhodobou osvětu, která těmto lidem ukáže smysl života a cestu k blahobytu Evropy a ostatních. Samozřejmě to vyžaduje síly a prostředky civilizovaných zemí a je to cesta na dlouhou dobu. Je přitom třeba respektovat místní zvyklosti a podmínky. Není možné v těchto zemích stále jen intervenovat a nutit jim „demokracii“. Oni sami musí poznat, co je pro ně dobré, a co ne. „Civilizovaný“ svět těmto lidem mnoho dluží... Je přitom nezbytné se zamyslet nad vzniklou situací, ta je vlastně na pokraji kolapsu celé naší civilizace, která se zatím příliš nezabývala zásadní otázkou v pozadí: ko-

lem r. 1800 na celé této planetě byla 1 miliarda lidí. V současnosti, tedy po dvou staletích, jich je miliard 7. A jak nás ujišťují demografové, koncem tohoto století jich bude 10 miliard. Dnes už víme, že ubývá voda, v důsledku oteplování se mění podmínky pro zemědělství, jsou problémy s energetikou atd. Je tedy třeba klást otázku, jak a kdo tuto situaci bude řešit. Perspektiva celkem neradostná. Do daleké budoucnosti se určitá naděje rýsuje, vzhledem k faktu, že v průběhu posledních 500 000 let se střídaly ledové doby s oteplením. Je tedy pravděpodobné, že současné pro život mimořádně příznivé období s oteplením bude končit a přijde další doba ledová, která poměry na planetě vrátí do rozumných mezí. Ovšem bude to za 500 let, za 1000 let? Nebo to nebude vůbec? A jak této situaci čelit? Odpověď těžko hledat. Spoléhat na pokrok techniky v takovém měřítku, že lidstvo se bude stěhovat jinam do vesmíru? To je nesmysl, chiméra, dobrá jen na balamucení lidí.

Boris Valníček